

Zadanie 1 - Sprawozdanie

Jan Stusio

Marzec 2024

1 Wstęp

Metoda gradientu prostego (ang. Gradient descent) - iteracyjny algorytm służący wyznaczeniu minimum lokalnego funkcji celu. Gradient prosty przyjmuje wartości wektorowe i określa, w którym kierunku funkcja, dla której został wyznaczony rośnie najszybciej.

Etapy algorytmu w pseudokodzie

1. $x \leftarrow x_0$. Wybór punktu startowego x_0
2. while! $\|\nabla g(x)\| \leq \epsilon$ Sprawdzenie kryterium stopu
3. $d \leftarrow -\nabla g(x)$. Obliczenie kierunku poszukiwań
4. $x \leftarrow x + \beta * d$ β - krok

Analizowane ta metoda zostana funkcje:

1. Rastrigina(<https://www.sfu.ca/ssurjano/rastr.html>), dla zakresu $x \in [-5, 12; 5, 12], x \in R^2$

$$f(x) = 10d + \sum_{i=1}^d (x_i^2 - 10 \cos(2\pi x_i))$$

2. Griewanka(<https://www.sfu.ca/ssurjano/griewank.html>), dla zakresu $x \in [-5, 5], x \in R^2$

$$f(x) = \sum_{i=1}^d \frac{x_i^2}{4000} - \prod_{i=1}^d \cos\left(\frac{x_i}{\sqrt{i}}\right) + 1$$

2 Implementacja

W implementacji gradientu prostego nie uwzględniam kryterium stopu, ponieważ zakładam stałą liczbę iteracji (równa 100). Zatem pseudokod dla zaimplementowanej funkcji wygląda następująco:

1. $x \leftarrow x_0$. Wybór punktu startowego x_0
2. for i in max max - maksymalna liczba iteracji
3. $d \leftarrow -\nabla g(x)$. Obliczenie kierunku poszukiwań
4. $x \leftarrow x + \beta * d$ β - krok

Rozważam tylko wymiar $d = 2$, zatem analizowane funkcje można uprościć:
Rastrigin

$$f(x) = 20 + x_1^2 - 10 \cos(2\pi x_1) + x_2^2 - 10 \cos(2\pi x_2)$$

Griewank

$$f(x) = \frac{1}{4000}(x_1^2 + x_2^2) - \cos(x_1) \cos\left(\frac{x_2}{\sqrt{2}}\right) + 1$$

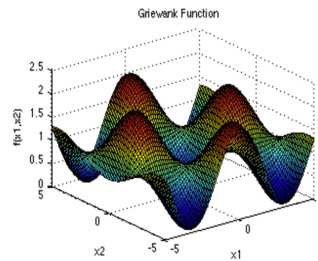
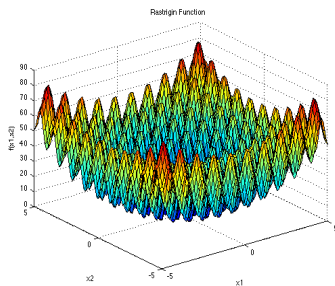
3 Badane parametry

Jednymi z najistotniejszych parametrów, które przebadam są β i x_0 , który jest punktem inicjalizacji.

Parametr β przyjmuje wartości 0.66, 0.3, 0.1, 0.01, 0.001, 0.0001

Parametr $x_0 = [a, 2]$ przyjmuje wartości $a = -5, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5$

Na podstawie wykresów obu analizowanych funkcji zakładam, że mniejszy krok β dla funkcji rastrigina w dziedzinie określonej w zadaniu będzie dawał lepsze rezultaty.

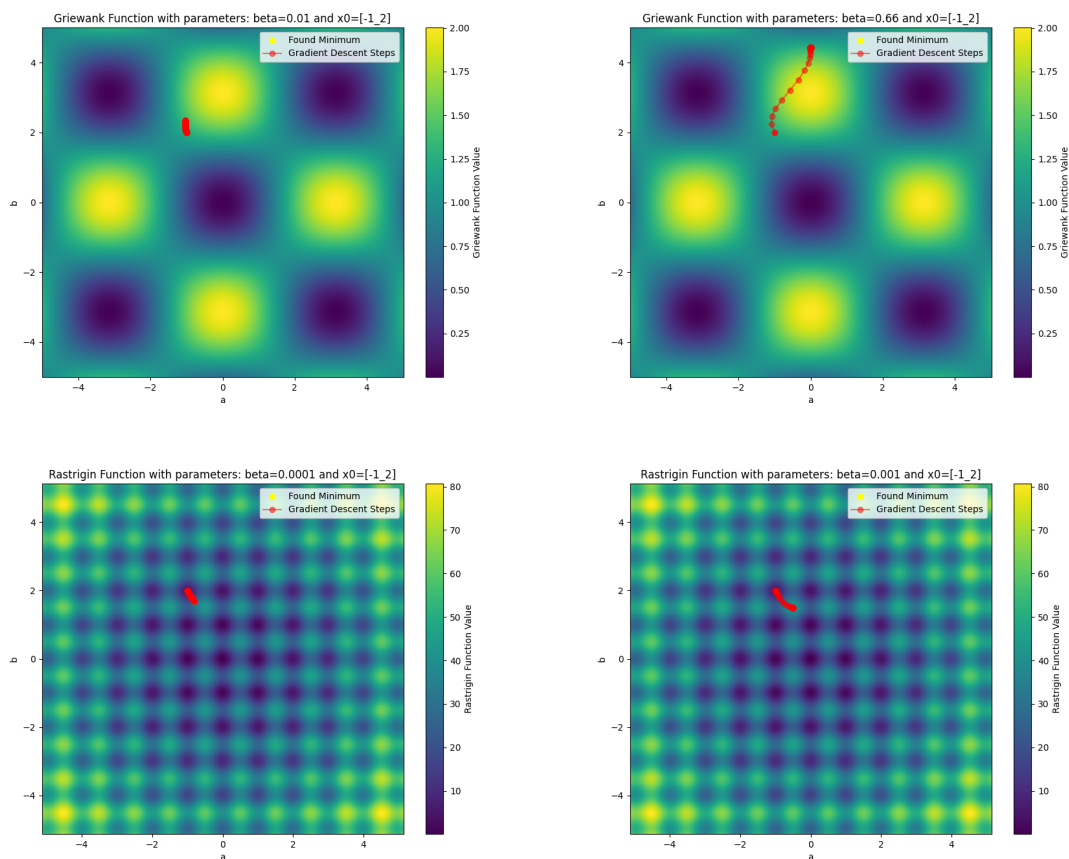
4 Testy

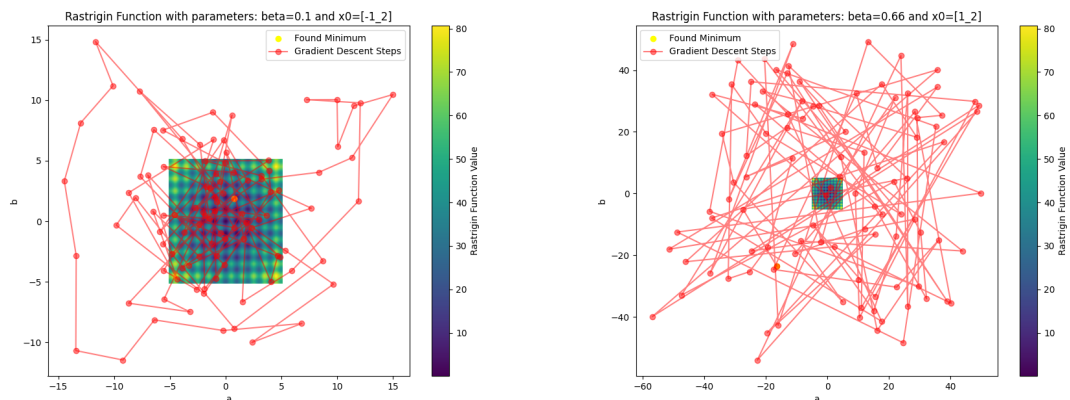
Testowana była poprawność implementacji poprzez plotowanie samych wyników w inny sposób. Oraz analizowałem wyniki w poszukiwaniu zgodności z założeniami przy różnych parametrach β oraz x_0 .

5 Wizualizacje parametrów

Wszystkie wyniki dla badanych parametrów znajdują się w repozytorium Zadanie1/results. Ich nazwy zawierają wartość parametru β oraz punktu inicjalizacji.

Poniżej zamieszczam tylko wybrane wizualizacje wyników, które dobrze ilustrują moje wnioski z eksperymentu opisane w następnej sekcji.

6 Wnioski

100 iteracji przy badanych parametrach zwykle nie pozwala odnaleźć żadnego minimum.

Szukane jest minimum lokalne tak jak zakładano.

Czasami gradient zmierza poza badana dziedzinę funkcji (szczególnie dla wysokich wartości β)

Wśród badanych długości kroku dla funkcji Griewanka najlepsze rezultaty otrzymałem dla wartości 0,3 oraz 0,6, natomiast dla funkcji Rastrigina najdłuższy krok "skakał" i najlepsza długością było 0,0001

Analizowane funkcje znacząco różnią się zbiorem wartości i okresami monotoniczności, stąd różna jakość wyników dla podobnych parametrów. Dla Griewanka, który wolniej rośnie i ma mniejszą amplitudę wartości w zbiorze wyników im większy krok z puli badanych, tym lepszy rezultat. W przypadku funkcji Rastrigina, która szybciej zmienia wartości i ich amplituda jest większa, najlepsze rezultaty obserwowałem dla najmniejszych wartości z puli badanych.

Zbierność funkcji da się tylko zaobserwować na wykresach z dobrze dobranymi parametrami, które rzeczywiście dają lub osiągną minimum lokalne. Przy dłuższym kroku widać, że punkty pośrednie oznaczające kolejne iteracje metody gradientu prostego się zageszczają na wizualizacjach.